

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 23.

BELÜGYI RENDÉSZETI ISMERETEK

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Általános tudnivalók

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok javítása, értékelése

Értékelési alapelv, hogy a javítókulcsban szereplő válaszelemeket kell jó válaszként elfogadni.

Pontozás

Jó válasz/válaszelem: minden válasz 1 pontot ér (a javítókulcsban feltüntetettek szerint).

Rossz válasz: 0 pont

Hiányzó válasz: 0 pont

A javítókulcsban megadott pontszám egy-egy eleme már tovább nem bontható. A nem zárt végű feladatoknál (az indoklásoknál, szövegértelmezéseknél stb.) minden olyan megoldás elfogadható, amely tartalmilag megegyezik a megoldási útmutatóban szereplő válasszal. (Ezért ezeknél a feladatoknál a megoldásokat „” jellel választottuk el.)

Azoknál a feladatoknál, ahol több válaszelem közül kell a jó megoldást kiválasztani (pl.: igaz-hamis), az összes válaszelem megjelölése esetén a válasz nem értékelhető.

Ha egy feladat meghatározza az elem(ek) számát, és a vizsgázó ennél többet ír, akkor a beírás sorrendjében kell értékelni. A megoldásokért az előírt maximális pontot meghaladó „jutalompont” nem adható. Hibás vagy hiányzó válaszelemek miatt pontot levonni nem szabad.

I. EGYSZERŰ, RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

1. Elérhető pontszám 6 pont

A. 2); 3)

B. 2); 4)

C. 1); 4)

2. Elérhető pontszám 4 pont

A. 2)

B. 1)

C. 1)

D. 3)

3. Elérhető pontszám 6 pont

Szolgálati tagozódás elemei	Szolgálati formák
1.; 2.; 5.	3.; 4.; 6.

4. Elérhető pontszám 4 pont

A. 1)

B. 3)

C. 2)

D. 3)

5. Elérhető pontszám 4 pont

Központi szerve: - Országos Rendőr-főkapitányság / ORFK

Területi szervei: - Budapesti Rendőr-főkapitányság, megyei rendőr-főkapitányságok / BRFK, MRFK-k

A pont akkor adható, ha a vizsgázó a megyei rendőr-főkapitányságokat megnevezi, ha emellett megjelöl más területi besorolású szervet is, azért jutalompont nem adható. Nem fogadhatók el a területi szervek között a területi besorolású, de országos hatáskörű szervek, pl. Nemzeti Nyomozóiroda (NNI), Készenléti Rendőrség megnevezése.

Helyi szervei: - Rendőrkapitányságok / Rk-k
- Rendőrőrsök

Csak a fenti válaszok fogadhatók el. A rövidítések használatakor vagy a közismert rövidítéseket lehet elfogadni, vagy a vizsgázó által alkalmazott olyan rövidítést, melyből egyértelműen megállapítható, hogy tisztában van a helyes válasszal.

6. Elérhető pontszám**6 pont**

A. A térkép tájolásakor az alábbiak szerint kell eljárni:

3. A térképet a tájolóval együtt addig forgatjuk, amíg a térképi északi irány egybeesik az iránytű és a tájoló által jelzett északi iránnyal.
4. A tájolás helyességét ellenőrizhetjük a térképen jelzett, és a terepen megtalálható azonosítható tereptárgyak segítségével.
1. Ellenőrizzük a tájoló működőképességét, majd a szelencén az északi irány jelzését beforgatjuk az irányzó tűske alá.
2. A térképet magunk elé tesszük, és a tájoló irányzó élét ráhelyezzük a térkép észak-déli keretvonalára úgy, hogy a tájoló által jelzett északi irány megegyezzen a térkép északi irányával.

B. Ha az iránytű közelében nagyobb fém tárgy van.

Ennél a feladatnál minden olyan válasz elfogadható, mely arra utal, hogy a fémtárgyak kitérítik az iránytűt, ezzel befolyásolják a helyes működését.

C. A mágneses elhajlás értéke / Az azimut értéke / A mágneses azimut értéke

A C részkérdésre a megadott válaszok bármelyike elfogadható.

7. Elérhető pontszám**4 pont**

A. Porozásos ujjnyom-rögzítés / Porozásos eljárás

B. – Jegyzőkönyvben; - Fényképfelvétellel

Elfogadható a jegyzőkönyv mellett a videofelvétel és a helyszínvázlat vagy helyszínrajz is, de az egyik válaszelem a jegyzőkönyv kell legyen.

C. A nyomok előhívására. / A nyomok láthatóvá tételére. / A nyomok megfestésére.

A három megadott válaszlehetőség mellett minden olyan válasz elfogadható, mely ezek valamelyikére pontosan utal.

8. Elérhető pontszám**10 pont**

1. A(z) **igazoltatás** intézkedés célja az intézkedés alá vont személy személyazonosságának megállapítása.
 2. **Elfogást** kell alkalmazni a szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenért személlyel szemben.
 3. **Előállítást** kell alkalmazni azzal a személlyel szemben, akit a rendőr elfogott.
-

-
4. A rendészeti szervek hivatásos állományú tagja akkor van intézkedésre alkalmas állapotban, ha a feladatra kiképzett, egészséges, és nem áll **szeszesítal**, vagy intézkedési képességre hátrányosan ható szer **befolyása** alatt.
 5. A löfegyverhasználatot meg kell előznie a fegyverhasználatra vonatkozó **figyelmeztetésnek**, más személy segítségül hívásának, **figyelmeztető lövésnek**.
 6. Az előállítás időtartama legfeljebb 8 óra lehet, ami indokolt esetben további 4 órával meghosszabbítható.
 7. A(z) **ruházatátvizsgálás** csak a felsőruházatra terjedhet ki, és lehetőség szerint az intézkedés alá vonttal azonos nemű rendőr végezheti.
 8. A(z) **útzár** az egyetlen kényszerítő eszköz, melyet az intézkedő rendőr saját kezdeményezésére nem alkalmazhat.

9. Elérhető pontszám 10 pont

A – 8; B - 6; C - 1; D - 3; E - 2; F - 9; G - 7; H - 4; I - 5; J - 11; K - 10.

10. Elérhető pontszám 6 pont

- A. Illetményalap / Nem rendszeres illetménypótlékok / **Beosztási illetmény**
- B. **Házasságkötés** / Közeli hozzátartozó halála / Gyermekszületés
- C. Hadnagy / **Őrnagy** / Százados
- D. Fizetési fokozatban visszavetés / **Lefokozás** / Szolgálati viszony megszüntetése
- E. Szabálysértési eljárásban / Büntetőeljárásban / **Fegyelmi eljárásban**
- F. Hivatalos feljegyzést / Baleseti látleletet / **Baleseti jegyzőkönyvet**

II. A SZÖVEGES, KIFEJFŐ FELADATOK JAVÍTÁSA, ÉRTÉKELÉSE

A szöveges feladatok értékelése

A feladatok értékelése a következő szempontok alapján történik:

- feladatmegértés, helyes feladatmegoldás,
- szaknyelv alkalmazása,
- logikus felépítés,
- megszerkesztettség, nyelvhelyesség.

A szöveges feladatok értékelése a javítókulcs alapján történik, mely minden feladat esetében azonos pontértékkel tartalmazza a fenti értékelési szempontokat, valamint a hozzájuk rendelhető tartalmakat.

1. A feladatmegértés, helyes feladatmegoldás értékelése

A feladatmegértés során a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- A feladat azonosítása: A diák a megadott témáról, problémáról ír-e?
- A témataartás, a lényeg kiemelése: Lényegre törően, a feladatban felvetett problémára koncentrálnak-e?
- Tartalmi mélység, kifejtettség: Megállapításai, következtetései mennyire összetettek, illetve relevánsak a problémára nézve?
- A műveleti sokszínűség, eredményesség: A megadott forrásokat használja-e, és azokra utaló lényeges megállapításokat tud-e tenni?
- Részkérdések kifejtése: A szükséges szakkifejezésekkel a válasz valamennyi lényeges elemet tartalmazza-e?
- Az egyes részkérdések közötti kapcsolat megteremtése: A problémamegoldás során felismeri és megfogalmazza-e a fontos összefüggéseket?
- A tartalmi kifejtettség szükséges mértéke: Képes-e arra, hogy az egyes részkérdéseket csak a szükséges mélységben fejtse ki?

A feladatok konkrét értékelése során az értékelés első lépése annak eldöntése, hogy a feladatmegértésre adható 10 pontból a diák legalább 1 pontot elért-e. Ha nem, akkor a feladat összpontszáma csak 0 lehet.

8-10 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, az általa leírt megoldás a javítási útmutatóban kiemelt válaszelemeket tartalmazza. A kifejtés arányos, logikus, lényegre törő. Ahol ez szükséges, a források felhasználásával lényeges következtetéseket fogalmaz meg, és utal is magára a forrásra. A konkrét és az általános megállapítások aránya kiegyenlített. A válaszban minden lényeges tanult szakkifejezés helyesen kerül alkalmazásra.

5-7 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, de a kifejtés aránytalan vagy nem lényegre törő. A forrásokat ugyan használja, de nem tesz lényegi megállapításokat. A javítási útmutatóban kiemelt válaszelemeket nagyobb részt tartalmazza. A szakkifejezéseket csak részben alkalmazza, esetleg körülírja.

3-4 pont akkor adható, ha a probléma megoldását csak részben dolgozza ki, és a megadott forrásokat egyáltalán nem használja, de legalább egy részkérdést teljes egészében kidolgozott, a többi kidolgozását megkezdte, és a válaszban vannak a fentieknek megfelelő értékelhető elemek.
1-2 pont akkor adható, ha legalább egy olyan megállapítást tesz, mely alapján igazolható, hogy a problémát megértette, és minimum egy olyan fontos szakkifejezést tartalmaz a válasza, mely a feladat megoldása szempontjából lényeges, de a kifejtés túlnyomórészt nem azzal kapcsolatos, vagy nem a megoldásra irányul.
0 pont akkor adható, ha a vizsgázó egyáltalán nem érti meg, illetve teljes mértékben félreérti a feladatot, nem használja a forrásokat, megoldásai nem a feladatban meghatározott problémára irányulnak, vagy egyáltalán nem válaszol a kérdésekre, illetve a válaszban nincsen értékelhető elem.

2. A szaknyelv alkalmazásának értékelése

A szaknyelv alkalmazása során figyelni kell arra, hogy a vizsgázó a feladatok mindegyikében a már tanult jogi ismereteiről ad számot, mely elképzelhetetlen a szakkifejezések pontos, és odaillő használata nélkül. Elfogadható az is, ha a pontos szakkifejezést nem ismeri, de azt körülírja, így a válaszából kiderül, hogy tisztában van a helyes megoldással. Ha a vizsgázó rossz szakkifejezéseket használ, pontatlanul fogalmazza meg, vagy egyáltalán nem használja azokat, akkor pont nem adható. Ugyanakkor az összesítés szempontjából az erre az értékelési szempontra adott 0 pont nem jelent összesített 0 pontot is egyben.

3-4 pont akkor adható, ha a vizsgázó a probléma megoldása során valamennyi lényeges szakkifejezést pontosan írja le, és helyesen alkalmazza. Következtetéseiben a hosszas kifejtést a helyesen alkalmazott szakkifejezésekkel pótolja.
2 pont akkor adható, ha a probléma megoldása során a szakkifejezéseket csak kisebb mértékben alkalmazza, esetleg nem a pontos megnevezést használja, de az általa használt megnevezés utal a helyes kifejezésre.
1 pont akkor adható, ha legalább egy olyan fontos szakkifejezést tartalmaz a válasza, mely a feladat megoldása szempontjából lényeges.
0 pont akkor adható, ha a vizsgázó egyáltalán nem használ szakkifejezéseket, még körülírás szintjén sem.

3. A logikus felépítés értékelése

3-4 pont akkor adható, ha a vizsgázó a probléma kifejtése során az egyes részkérdések közötti logikai kapcsolatot felismeri, és válaszában szükséges mértékben levezeti. Emellett a megoldás során témátartó, a forrásokat logikus rendszerben alkalmazza.
2 pont akkor adható, ha a részkérdések kifejtése során válaszában eltér a megadott kérdések logikai sorrendjétől, de az egyes részkérdések között más logikai kapcsolatot teremt.
1 pont akkor adható, ha az egyes részkérdések között nem teremt logikai kapcsolatot, de az egyes válaszelemek között van felfedezhető logikai összefüggés.
0 pont akkor adható, ha a válasz csupán szavakból álló vázlat, így logikai összefüggésekre egyáltalán nem lehet következtetni.

4. A megszerkesztettség, nyelvhelyesség értékelése

2 pont akkor adható, ha a fogalmazás értelmes mondatokból álló szerkesztett szöveg.
1 pont akkor adható, ha több nyelvhelyességi, szerkesztési hiba van a szövegben.
0 pont akkor adható, ha a megoldás csupán szavakból álló vázlat, nincsenek benne összefüggő mondatok.

Az általunk javasolt megoldásokban:

- vastagon szedett betűvel jelöltük a kötelező tartalmi elemeket,
- aláhúzással jelöltük azokat a szakkifejezéseket, melyeknek meg kell jelenniük a vizsgázó válaszában.

11. Elérhető pontszám

20 pont

Az eltűnt személyek felkutatása a **Rendőrség körözési tevékenységébe** tartozik. A példában szereplő esetben alapos okkal lehetett feltételezni azt, hogy az eltűnt személy öngyilkossági szándékkal távozott el lakásáról, ilyenkor **az élet megóvása érdekében felkutatását haladéktalanul meg kell kezdeni.**

A személykörözés során a **közigazgatási eljárás szabályait kell alkalmazni.** Az eljárás lefolytatása **a helyi szervek hatáskörébe tartozik.** A személykörözés kibocsátásáról haladéktalanul határozatban kell rendelkezni, és a **körözési információs rendszerben** rögzíteni kell. A körözési tevékenység során **meg kell hallgatni azokat a tanúkat,** akik az eltűnt személlyel vagy az eltűnés körülményeivel kapcsolatban információval rendelkeznek. Szükség esetén **szemlét kell tartani.**

Az önkárosítás veszélyére figyelemmel a főkapitányság állománya azonnal megkezdte az eltűnt személy felkutatását, ennek során adatgyűjtésre került sor, melyet a feladat végrehajtásába bevont **bűnügyi szolgálati ághoz** tartozó rendőrök hajtottak végre.

Nyomkövető kutya indítására is sor került, mely – bár nem vezetett teljes eredményre –, de meghatározta J. Péter haladási irányát, így fontos információval szolgált a terület átkutatásához. Egy tanú látta őt ebben az irányban, azonosítása a ruházat és a személyleírás ismeretében volt lehetséges.

A személyleírás mellett **beszerzésre került nevezett fényképe** is, mely a **sajtóban soron kívül történő megjelentetése miatt szükséges,** amire azonnal intézkedni kell.

A feladatok végrehajtásában a **rendőrség szervezetszerű erőiből a hivatásos állomány** alkalmazására került sor, amelyben a **bűnügyi szolgálati ág** mellett a **közrendvédelmi állománynak** is részt kell vennie. Az eltűnt személy felkutatása a terepen csak nagy létszámú erő összehangolt mozgatásával lehetséges, ezért ilyen esetben **sor kerülhet a rendőri csapaterő alkalmazására.**

A **rendőrség szervezetszerű erőit kell kiegészíteni a bevonható erőkkel**, melyet jelen esetben a katasztrófavédelem, a speciális mentők és a lakosságot reprezentáló polgárőr egyesület tagjai alkotnak. A rendőrség eszközei között alkalmazásra került:

- nyomkövető kutya is, mely a **szolgálati állatok** közé;
- rendőrségi helikopter, mely a **műszaki, technikai eszközök között a szolgálati járművek** közé;
- **hőkamera, illetve éjjellátó készülék** is, amely a **műszaki, technikai eszközök** csoportján belül a **fotó, optikai, elektron-optikai és felderítési eszközök** közé tartozik.

A terepen történő kutatás során a **térképek** és a **tájékozódást segítő eszközök** alkalmazásának kiemelt jelentősége van, hiszen a kutatásban résztvevő erők sokszor egymást nem láthatják, tevékenységüket mégis össze kell hangolni.

Ehhez szükség van pontos, az átkutatni kívánt terepszakaszt minél részletesebben bemutató térképekre, melyeken minden résztvevő számára ismert tájékozódási pontokat kell kijelölni. A kutatás megszervezése során a parancsnokoknak **figyelembe kell venni**:

- **a domborzati viszonyokat,**
- **a terep fedettségét;**
- **a terepen található természetes és mesterséges tereptárgyak elhelyezkedését;**
- **állandó és időszakos vízfolyásokat;**
- **a terepen található közlekedési útvonalakat.**

Mindezek mellett az **időjárási viszonyok** okozta nehézségekkel is számolni kell.

A térkép alapján elmondható, hogy egy **dombos terepen** folyik a kutatás, a szintkülönbség helyenként 2 km-en belül eléri az 50-60 métert. **A terep Kőszegszerdahelytől dél felé haladva folyamatosan enyhén lejt.** Ez a térképen a **szintvonalak** egymástól való távolságából olvasható le. Nagyobb szintkülönbségre csak a Szénégető elnevezésű részben található **horhosban** kell számolni. **A kutatást megnehezíti ugyanakkor, hogy ezen a területen a terep lombos, illetve fenyőerdővel fedett,** mely azt eredményezi, hogy a látótávolság még nappali időszakban is lecsökken, emiatt több emberre van szükség a terület átkutatásához.

A terepen a kilátást a Pap erdőig, és a Szabad erdőig Kőszegszerdahely felől csak a talaj utakat szegélyező **fasorok** takarják. **A két erdős területet keletről és nyugatról is erdős, átszegdelt terepszakaszok szegélyezik, melyek között viszont széles nyiladékok találhatók,** melyek a szakaszok belátását megkönnyítik, különösen a levegőből a helikopter számára.

12. Elérhető pontszám

20 pont

Az elkövetők mindegyike más jogellenes cselekményt valósított meg, és valamennyien **egyedüli elkövetőként**. A 20 éves **R. Krisztián** cselekményével megvalósította az Sztv. 142/A. §-ba ütköző, és aszerint minősülő **egy rendbeli garázdaság szabálysértését**, amely miatt **150 ezer forintig terjedő pénzbírságra vagy akár elzárásra is számíthat**.

E cselekményért egyedül felel, társai nem voltak vele. Cselekménye azért minősül szabálysértésnek, mert bár **közösségellenessége megállapítható**, **nem járt együtt erőszakkal**. A provokáló magatartása ugyanakkor **objektíve alkalmas volt arra, hogy másokban riadalmat vagy megbotránkozást keltsen**.

Két társa közül **S. Sándor cselekménye alkalmas volt egy rendbeli, a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző, és aszerint minősülő garázdaság vétségének megállapítására**. S. Sándor egyértelműen a „balhé” kedvéért ment **O. Tibor után, akivel szemben erőszakot alkalmazott akkor, amikor pofon ütötte**. Magatartása így kihívóan közösségellenes és egyben erőszakos is volt. Ezen cselekménye miatt két évig terjedő **szabadságvesztéssel** vagy **pénzbüntetéssel** büntethető. Utóbbit csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha **megfelelő jövedelme vagy vagyona van**.

Ugyanakkor **S. Sándor nem vonható felelősségre az általa O. Tibor sérelmére elkövetett könnyű testi sértésért, mivel a sértett magánindítványt nem terjesztett elő**. A **magánindítvány hiánya** pedig büntethetőséget kizáró ok/**büntethetőséget kizáró másodlagos akadály**.

K. Viktor magatartásával megvalósította az Sztv. 142. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, és aszerint minősülő **rendzavarás szabálysértését**, mivel az illemhelyen O. Tibort verekedésre hívta fel. Azért **nem valósult meg sem garázdaság szabálysértése, sem bűncselekménye, mert ő O. Tibort kísérelte meg verekedésre felhívni, míg társát nem biztatta arra, hogy a sértettel verekedjen**. A szabálysértés elkövetése miatt K. Viktor 150 ezer forintig terjedő **pénzbírsággal sújtható**, és vele szemben **kitiltás** alkalmazására is sor kerülhet, **csakúgy mint R. Krisztiánnal szemben**.

Ugyanakkor a társaságában lévő **S. Sándort** nem biztatta verekedésre, és erőszakos cselekményénél már nem volt jelen, így abban felbujtói minőségben sem vett részt.

A kérkező rendőrök **S. Sándorral szemben elfogást és előállítást kell hogy alkalmazzanak**, mivel bűncselekmény elkövetésén tettenért személyről van szó.

Társaival szemben pedig előállítást kell alkalmazni, mivel a szabálysértési eljárás megindításához szükséges eljárási cselekmények lefolytatására kerül sor.